

Risiko- og vesentlighetsvurdering

GAMVIK KOMMUNE

2020-2023

Innhold

Forord.....	2
1. Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll – definisjon og formål	3
2. Framgangsmåte og metode	4
3. Risiko- og vesentlighetsvurdering: Forvaltningsrevisjon	6
3.1 Helse og omsorg	8
3.2 Administrasjon.....	9
3.3 Grunnskoleopplæring.....	11
3.4 Barnehage.....	12
3.5 Barnevern	13
3.6 Tekniske tjenester, bygg og eiendomsforvaltning	13
3.7 Gamvik-Nordkyn Havn KF.....	15
4. Risiko- og vesentlighetsvurdering: Eierskapskontroll.....	17
4.1 Gamvik Eiendom AS.....	17
4.2 KomRev NORD IKS	18
4.3 Finnmark Miljøtjeneste AS	19
4.4 Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS.....	20
4.5 IKA Finnmark IKS.....	21
4.6 PPD Midt-Finnmark IKS	21
5. Sammendrag: Aktuelle tema for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.....	22
6. Referanser	23

Forord

Kontrollutvalget skal i henhold til kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav c påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet. Ifølge kommuneloven § 23-3 annet ledd skal utvalget, minst én gang i løpet av valgperioden – og senest innen utgangen av året etter kommunestyrets konstituering – utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen som skal vedtas av kommunestyret, skal være basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering. Denne vurderingen har som siktemål å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon innen de ulike sektorene/områdene i kommunens virksomhet. Kontrollutvalget skal også i henhold til kommuneloven § 23-4 annet ledd, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Også denne planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal identifisere hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Foreliggende risiko- og vesentlighetsvurdering, jf. kommuneloven §§ 23-3 annet ledd og 23-4 annet ledd, er utarbeidet av KomRev NORD IKS på oppdrag fra Kontrollutvalgan IS.

Finnsnes, 3. juni 2020

Knut Teppan Vik

Oppdragansvarlig forvaltningsrevisor

KomRev NORD IKS

Ida Simonsen

Forvaltningsrevisor

KomRev NORD IKS

1. Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll – definisjon og formål

Forvaltningsrevisjon dreier seg om andre forhold ved den kommunale forvaltningen enn bare regnskap. «Kjernen» i forvaltningsrevisjon er å gjøre vurderinger av kommunens tjenesteproduksjon opp mot bestemte målestokker, blant annet nasjonalt og lokalt regelverk og faglige anbefalinger på det aktuelle tjenesteområdet. Den formelle definisjonen av **forvaltningsrevisjon** fremgår av kommuneloven § 23-3 første ledd:

«Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.»

Forvaltningsrevisjon ble lovfestet ved endringer i kommuneloven i 1992. Bakgrunnen for at forvaltningsrevisjon ble innført som en del av revisjonen av kommunene og fylkeskommunene, var økte krav om effektivitet og måloppnåelse. Forvaltningsrevisjon fungerer som et viktig verktøy for kommunens øverste politiske organ for å føre tilsyn og kontroll med kommunens totale forvaltning og resultatene som oppnås, og kan gi effekter i form av organisasjonsmessig læring og utvikling i kommunen. Identifisering og utvelgelse av forvaltningsrevisjonsprosjekter ut fra overordnede risiko- og vesentlighetsanalyser er viktig – slik at ressursene settes inn på de riktige områdene og kommunen kan få gjennomført forvaltningsrevisjoner som har god nytteverdi.

Eierskapskontroll er definert på følgende måte i kommuneloven § 23-4 første ledd:

«Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.»

Av kommuneloven § 26-1 første ledd fremgår det at kommunene minst én gang i valgperioden skal utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret. Eierskapsmeldingen skal etter annet ledd inneholde:

- a) Kommunens prinsipper for eierstyring
- b) En oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i
- c) Kommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene nevnt i bokstav b

Formålet med gjennomføring av eierskapskontroll er altså å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med kommunestyrets vedtak i eierskapsmeldingen, lover og forskrifter og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Plan for forvaltningsrevisjon for forrige planperiode ble vedtatt av kommunestyret i Gamvik den 16.2.2017 i sak 11/17. Av vedtaket følger det at følgende områder skulle prioriteres i planperioden:

1. Gamvik-Nordkyn Havn KF
2. Saksutredninger for folkevalgte
3. Kvalitet i sosialtjenestene
4. Kvalitet i barnevernet
5. Kvalitet i grunnskolen

I perioden f.o.m. 1.1.2017 t.o.m. 31.12.2019 har KomRev NORD vært kommunens revisor, og følgende forvaltningsrevisjoner er utført eller igangsatt i nevnte periode:

1. Gamvik-Nordkyn Havn KF
2. Selvkost i vann- og avløpssektoren
3. Kvalitet i barnevernet – Nordkyn barneverntjeneste (påbegynt i mai 2019)

KomRev NORD påbegynte etter bestilling fra kontrollutvalget i februar 2020 en forvaltningsrevisjon rettet mot Gamvik-Nordkyn Havn KF.

I overordnet analyse og plan for selskapskontroll 2017-2020 var Finnmark Miljøtjeneste AS foreslått som et aktuelt objekt for selskapskontroll. Nåværende daglig leder i Kontrollutvalgan IS har opplyst at det ikke har blitt gjennomført noen selskapskontroller i perioden.

2. Framgangsmåte og metode

I risiko- og vesentlighetsvurderingen vi presenterer nedenfor, har vi benyttet flere ulike kilder, herunder Gamvik kommunes årsberetning og regnskap for 2018¹ og kommunale styringsdokumenter, kommunens analyse og plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2020, kommunens analyse og plan for selskapskontroll for perioden 2017-2020, rapporter fra tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner av Gamvik kommune, våre egne erfaringer fra revisjon av kommunen og KOSTRA²-tall. Gamvik kommune tilhører KOSTRA-gruppe 6³ (heretter benevnt KG6). Vi sammenlikner Gamvik kommune med gjennomsnittet for KG6 og landsgjennomsnittet utenom Oslo. To typer KOSTRA-indikatorer inngår i fremstillingene nedenfor; prioriteringsindikatorer og produktivetsindikatorer. Prioriteringsindikatorene i KOSTRA skal si noe om hvor mye av egne penger kommunen "velger" å bruke på de enkelte tjenesteområdene. En tjeneste kan sies å være høyt prioritert når en kommune bruker en relativt stor andel av sine ressurser på den. Produktivetsindikatorene skal si noe om hva det koster å produsere én enhet av tjenesten. Produktiviteten kan sies å være høy dersom ressursbruken er lav i forhold til produksjonen. Det er enkelte mangler i Gamviks indikatorverdier for 2019. Dette skyldes antakelig at Gamvik kommune pr. mars 2020 ikke hadde avlagt kommuneregnskap for 2019, og dermed ikke har overholdt rapporteringsfristen til SSB i forbindelse med publiseringen i mars.

Vi sendte den 26. februar 2020 ut en spørreundersøkelse blant kommunestyremedlemmene og kommunedirektøren i Gamvik kommune. I undersøkelsen ba vi om deres synspunkter vedrørende hvilke tjenesteområder og selskaper som bør gjøres til gjenstand for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Før undersøkelsen ble avsluttet 17. mars ble det sendt tre påminnelser. Svarprosenten ved undersøkelsens avslutning var 86 (12 av 14 mulige respondenter).

Figur 1 på neste side illustrerer kildene som ligger til grunn for vår analyse.

¹ Det foreligger per 8.5.2020 ikke ferdig revidert regnskap – eller årsmelding – for 2019.

² KOSTRA (KOMmune-STat-RApportering) er et nasjonalt informasjonssystem administrert av Statistisk Sentralbyrå (SSB). Systemet tilbyr styringsinformasjon om kommunal virksomhet. I KOSTRA har SSB sammenstilt innrapportert informasjon fra kommunene om kommunale tjenester og bruk av ressurser på ulike tjenesteområder, for å gi relevant informasjon til lokale og nasjonale beslutningstakere og øvrige interessenter.

³ KG6 består av små kommuner med høye bundne kostnader per innbygger, høye frie disponible inntekter.

Figur 1. Benyttede kilder i overordnet analyse

Kilde: KomRev NORD IKS

Vi mener at de benyttede kildene til sammen gir et relevant datamateriale som er tilstrekkelig med hensyn til å utarbeide en *overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering* av Gamvik kommune, med henblikk på å identifisere aktuelle områder eller tema for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for perioden 2020-2023.⁴ Vi har ingen holdepunkter for å anta at datamaterialet inneholder vesentlige feil, selv om slike *kan* inngå i for eksempel tallmateriale som fremkommer i KOSTRA. Datagrunnlaget analysen bygger på, betrakter vi på ovenstående grunnlag som gyldig og pålitelig.

Risikovurderinger innebærer å identifisere, forstå og vurdere trusler mot oppnåelse av bestemte målsetninger. Med «målsetninger» menes i denne sammenheng både kommunale vedtak og forutsetninger, krav i nasjonalt og lokalt regelverk, omforente mål for den kommunale tjenesteproduksjonen og generelle hensyn til effektiv og hensiktsmessig drift.

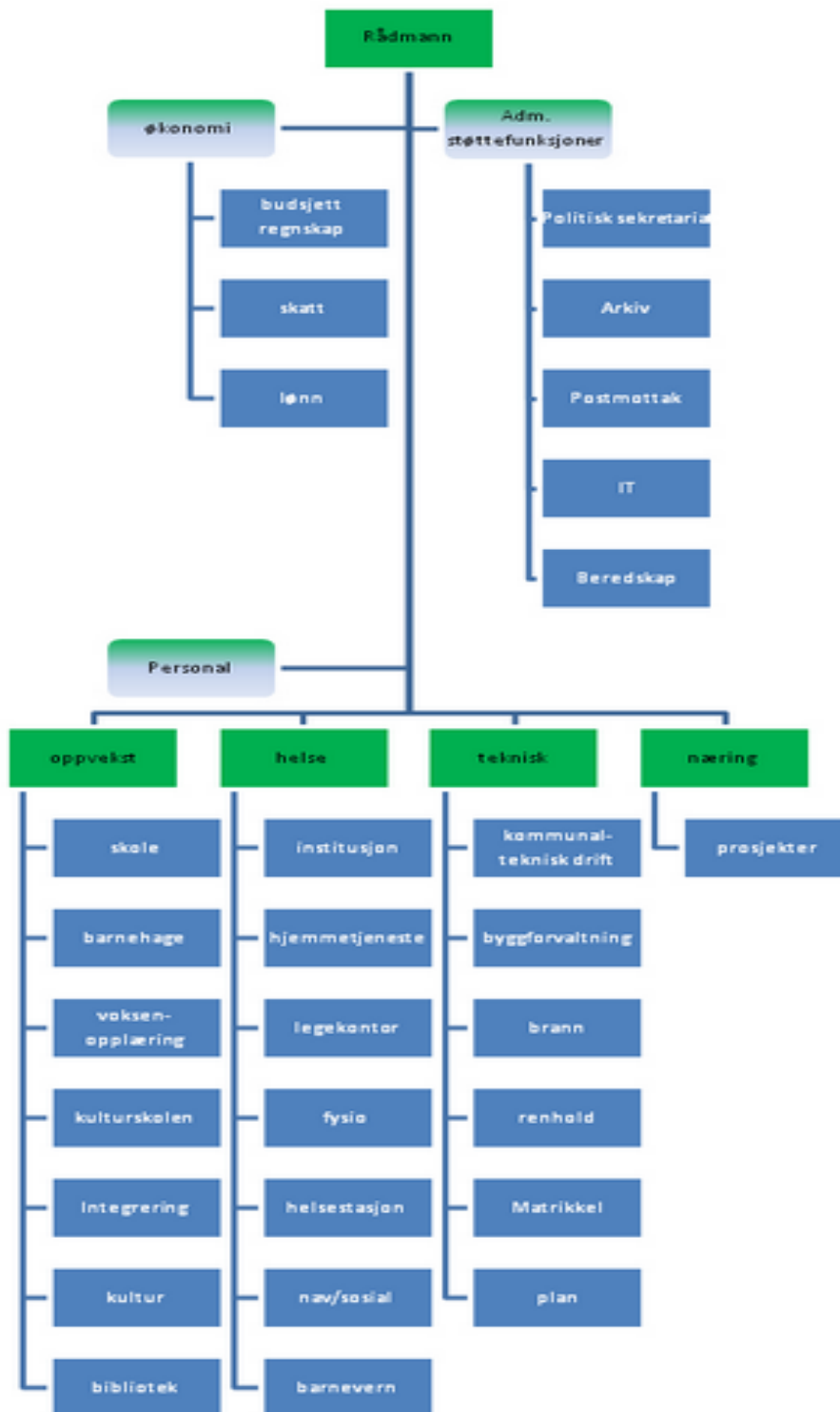
For en kommunes vedkommende innebærer en risiko- og vesentlighetsvurdering å vurdere innenfor hvilke deler av kommunens virksomhet det er risiko for vesentlige avvik fra politiske vedtak, forutsetninger og øvrige mål som er satt for kommunens virksomhet. Vurderingen som fremkommer i dette dokumentet, er rettet mot å synliggjøre – ut fra vurderinger av sannsynlighet for avvik og alvorlighetsgraden ved eventuelle avvik – områder i kommunen der det er mest hensiktsmessig å gjennomføre forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Kapittel 3 og 4 nedenfor inneholder risiko- og vesentlighetsvurdering for Gamvik kommune, basert på kildene vi viser til i dette kapittelet.

⁴ Ved tolkning av forskjeller mellom Lebesby og de to gruppegjennomsnittene hva angår verdier på KOSTRA-indikatorene, bør leseren være oppmerksom på at Lebesby kommune tilhører sone 5 for arbeidsgiveravgift i ordinære næringer. Dette innebærer fritak for arbeidsgiveravgift, noe som i utgangspunktet bidrar til *reduksjon* av driftsutgifter. Lebesby kommune har imidlertid - på grunn av sin beliggenhet - også en rekke kjennetegn som må antas å øke driftsutgiftene i flere av de kommunale tjenestene, sammenliknet med andre kommuner. Vi har derfor ikke lagt forskjellene i arbeidsgiveravgift til grunn for noen korrigeringer av KOSTRA-indikatorene.

3. Risiko- og vesentlighetsvurdering: Forvaltningsrevisjon

Gamvik kommunes administrative organisering fremgår av figur 2 nedenfor.

Figur 2. Organisasjonskart, administrativ organisering, Gamvik kommune

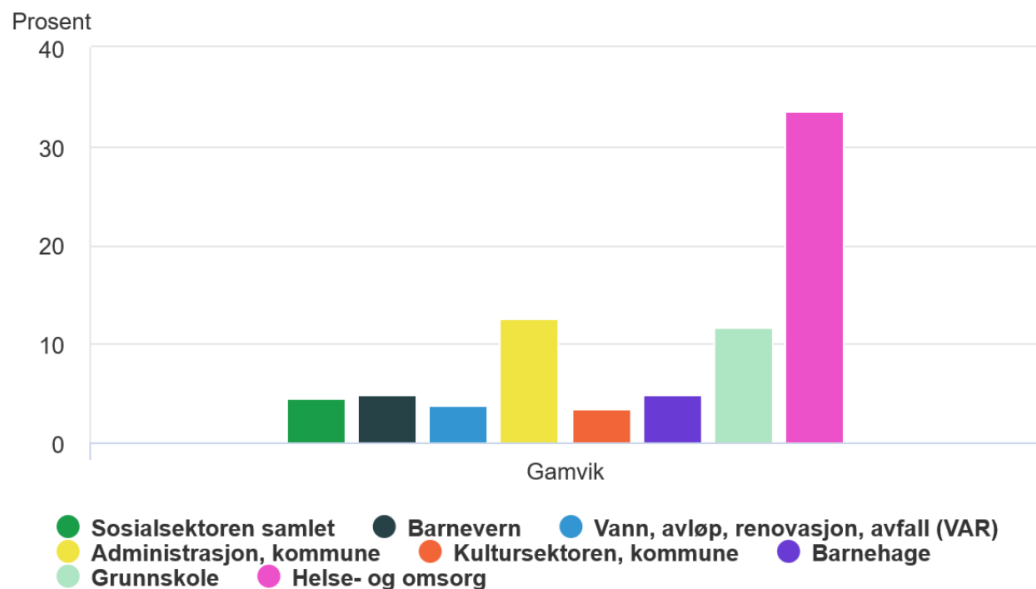

Kilde: Gamvik kommunes hjemmeside

Av diagram 1 nedenfor fremkommer det at *helse og omsorg* var det tjenesteområdet i Gamvik kommune som sto for den klart største andelen av kommunens samlede driftsutgift i 2018.⁵ Det fremgår videre at når det gjelder andel av samlet driftsutgift, var – i rangert rekkefølge – de største tjenesteområdene kommuneadministrasjon, grunnskole, barnehage, barnevern og sosialsektoren. At et bestemt tjenesteområde står for en stor andel av kommunens samlede driftsutgift, er naturligvis ikke i seg selv et forhold som sannsynliggjør en økt risiko for avvik fra lovbestemte krav til tjenestekvalitet. Imidlertid må, jf. diagram 1 nedenfor, *helse og omsorg* regnes som et tjenesteområde som i driftsøkonomisk sammenheng er vesentlig for Gamvik kommune. Tjenesteområdet må også antas å sysselsette en relativt stor andel av kommunens ansatte. Dette kan i seg selv tale for at for eksempel økonomistyring, forebygging/oppfølging av sykefravær, arbeidsmiljø eller ressursbruk innenfor dette tjenesteområdet, er relevante tema å gå nærmere inn på for kontrollutvalgets del.

Diagram 1. Sammensetning av total netto driftsutgift i 2018, Gamvik kommune

Utgifter etter utvalgte områder

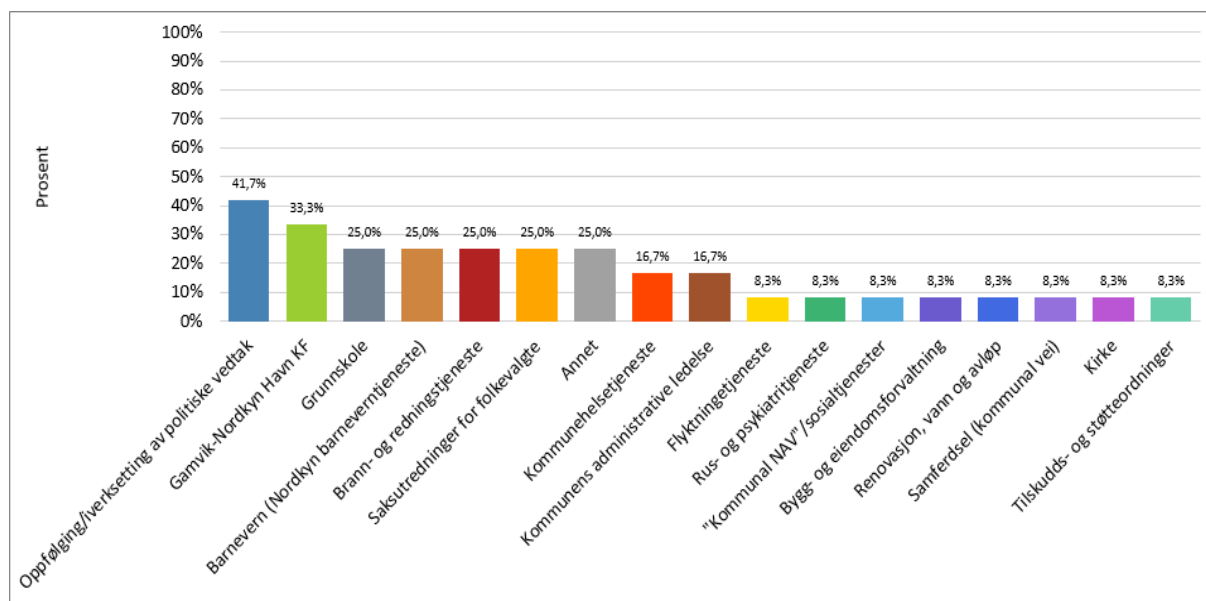

Kilde: Kommuneregnskap, Statistisk sentralbyrå

I diagram 2 på neste side vises svarfordelingen på spørsmålet om hvilke tre kommunale tjeneste- og forvaltningsområder som respondentene i spørreundersøkelsen i Gamvik kommune (kommunestyremedlemmer og kommunedirektøren) anser det som viktigst å få gjennomført forvaltningsrevisjon av. Det hyppigst valgte svaralternativet blant våre respondenter var oppfølging av politiske vedtak (41,7 %). Også Gamvik-Nordkyn Havn KF, grunnskole, barnevern, brann- og redningstjeneste og saksutredninger for folkevalgte var hyppig valgte alternativer. Kun de seks tjenesteområdene med en «score» på 25 % eller høyere kan anses å ha fått høy nok «score» til at de – etter vårt syn – kan betraktes som vesentlige i denne sammenheng.

⁵ Vi har i vår fremstilling basert oss på regnskapstall fra 2018, ettersom regnskapet for 2019 p.t. ikke er avlagt.

Diagram 2. «Innenfor hvilke tre kommunale tjeneste-/forvaltningsområder anser du det viktigst å få gjennomført forvaltningsrevisjon i inneværende valg-/planperiode? (N=12)

Kilde: Questback/KomRev NORD

Nedenfor følger våre funn og vurderinger tilknyttet de ulike tjenesteområdenes aktualitet med hensyn til forvaltningsrevisjon for perioden 2020-2023.

3.1 Helse og omsorg

Tabell 1. KOSTRA-indikatorer helse og omsorg

	2017			2018			2019		
	Gamvik	KG6	Landet u/Oslo	Gamvik	KG6	Landet u/Oslo	Gamvik	KG6	Landet u/Oslo
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (prosent)	31,8	34,7	31,1	33	36	31,9	..	36,8	32,4
Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (prosent)	6,6	6,4	4,6	6,1	6,4	4,8	..	6,3	4,9
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)10	0,69	0,58	0,55	0,73	0,59	0,56

Kilde: KOSTRA

Begrepet «helse- og omsorgstjenester» rommer en rekke ulike tjenester og henviser til kommunens største driftsutgiftspost samlet sett. Den klart største delen av helse- og omsorgstjenestene, målt i driftsutgifter, er omsorgstjenester.⁶ Av tabell 1 ovenfor fremgår det at Gamviks netto driftsutgifter til omsorgstjenester *relativt sett* var lavere enn gjennomsnittlig for KG6 i både 2017 og 2018. Andelen som netto driftsutgifter til omsorgstjenestene utgjorde av kommunens samlede netto driftsutgift, var lavere i Gamvik enn gjennomsnittlig for KG6 disse årene. *Årsverk per bruker* er en produktivitetsindikator, og verdiene i tabell 1 indikerer at Gamvik kommune i 2017 og 2018 hadde en lavere produktivitet i omsorgstjenestene sammenliknet med gjennomsnittene i KG6 og landet utenom Oslo.

Når det gjelder kommunehelsetjenesten⁷, som også sorterer under samlebegrepet «helse- og omsorgstjenester», fremgår det av tabell 1 at Gamvik kommunes ressursbruk på dette området fremstår tilnærmet gjennomsnittlig i 2017 og 2018.

I Gamviks årsberetning for 2018 fremkommer det at kommunen har et merforbruk i driftsregnskapet innenfor helse på kr 2 833 231. Kommunen forklarer merforbruket med manglende personell og følgende bruk av overtid, samt at kommunen har mottatt mindre enn budsjettert i refusjon for ressurskrevende brukere. Rekruttering til nøkkelstillinger med krav til kompetanse innenfor helse oppgis av rådmannen å være en utfordring. Revisor er, på generelt grunnlag, av den oppfatning at utfordringer knyttet til manglende personell er forbundet med risiko for avvik fra lovbestemte krav til tjenestekvalitet. Både hjemmebaserte tjenester og sykehjemstjenester er i utgangspunktet rettet mot personer som tilhører en svak gruppe – i den forstand at de er pleietrengende.

Det ble ifølge årsberetningen gjennomført et sykefraværsprosjekt i 2017, og dette antas å ha gitt en positiv utvikling. Sykefraværet angis å ha sunket fra 11,98 % i 2015 til 8,33 % i 2018.

3.2 Administrasjon

Tjenesteområdet «administrasjon, kommune» er Gamviks nest største driftsutgiftspost samlet sett. I kommunens årsberetning for 2018 fremkommer det at kommunen har et etterslep i administrasjonen for å komme i rute med systemrettede, organisatoriske oppgaver. Dette skyldes ifølge årsberetningen mangel på ressurser i administrasjonen, og det var på tidspunktet for avgivelse av årsberetningen flere ubesatte nøkkelstillinger i kommunen. Blant annet nevnes ubesatt stilling som økonomisjef og teknisk sjef, samt saksbehandler på teknisk avdeling. I tillegg nevnes behov for en generell styrking av administrasjonen og kompetanseheving. På sikt bør det, ifølge årsberetningen, være et bedre system for å sikre drift ved plutselig bortfall av nøkkelpersonell. Arbeid med helse-, miljø- og sikkerhet, samt digital videreutvikling nevnes særskilt. Kommunen har skiftet ut sitt «mangelfulle internkontrollsystem» med kommuneforlagets kvalitetssikringssystem. I dette systemet ligger sentrale håndbøker som kvalitet, personal, HMS og personvern. Systemet inneholder et avvikssystem hvor brukerne kan melde avvik fra sin smarttelefon. Det oppgis å være en sentral

⁶ Begrepet rommer funksjon 234 Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelse, 253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon, 254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende, 256 Akutthjelp helse- og omsorgstjenester og 261 Institusjonslokaler.

⁷ Begrepet rommer funksjon 232 Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste, 233 Annet forebyggende helsearbeid, 234 Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelse, 241 Diagnose, behandling, re-/habilitering.

lederoppgave i 2019 å implementere bruken av systemet. Flere av de ovennevnte forholdene tilsier etter revisors vurdering økt risiko for feil og avvik fra lovfestede krav i den kommunale tjenesteproduksjonen.

Revisor er kjent med at både teknisk sjef, helse- og omsorgsleder og personalrådgiver i skrivende stund nokså nylig har sagt opp sin stilling. Vi har ikke kjennskap til at dette skyldes arbeidsmiljø, da de som har sagt opp er tilflyttet og flytter til andre steder i landet.

Gamvik kommune er utmeldt av ROBEEK, men økonomien er fortsatt skjør. Ifølge årsberetningen har kommunen høy lånegjeld per innbygger, og det mangler egenkapital til å finansiere egenandel ved større investeringer. Likviditeten er forbedret, og innfridde ifølge årsberetningen for 2018 sentrale anbefalinger.

KomRev NORD har siden 1.1.2017 vært kommunens revisor, og har i løpet av perioden 2017-2019 sett vesentlige budsjettoverskridelser, både innenfor drift og investering. Regnskapet for 2018 ble levert for sent, den 13.6.2019. Økonomireglementet har ikke vært oppdatert, og attestasjons- og anvisningsreglementet er ifølge kontaktrevisor tynt beskrevet.

På bakgrunn av de ovennevnte forhold tilrår vi kontrollutvalget å vurdere forvaltningsrevisjoner rettet mot økonomisk internkontroll og økonomistyring. Kontrollutvalget må ved en eventuell bestilling drøfte en tematisk avgrensning av forvaltningsrevisjonen(e) med revisor.

En del av tjeneste-/forvaltningsområdene som kommunestyremedlemmer og kommunedirektøren i Gamvik kommune fikk mulighet til å velge mellom i vår spørreundersøkelse, er naturlig å omtale under betegnelsen «administrasjon». Disse tjenestene- eller forvaltningsområdene ivaretas i stor grad av avdelinger eller enheter som fungerer «på tvers av» enheter tilknyttet de større og «eksternt rettede» tjenestområdene eller -sektorene. Eksempler på slike «tverrsektorielle» avdelinger eller enheter er økonomiavdelingen og servicekontoret.

I vår spørreundersøkelse oppga 41,7 % av respondentene at oppfølging/iverksetting av politiske vedtak bør gjøres til gjenstand for forvaltningsrevisjon. 25 % av respondentene valgte svaralternativet «saksutredninger for folkevalgte», mens 16,7 % mente at kommunens administrative ledelse bør være tema for forvaltningsrevisjon. I fritekstkommentarene nevnes økonomi, ressursbruk og saksbehandling hyppig. Her ble også offentlige anskaffelser nevnt som et aktuelt tema.

At kommunens politiske nivå blir forelagt et forsvarlig beslutningsgrunnlag, og at politiske vedtak iverksettes, er avgjørende for et velfungerende lokaldemokrati. Tatt i betraktning Gamvik kommunes økonomiske situasjon må det videre anses som særlig viktig at de politiske beslutningsorganene i kommunen forsynes med god styringsinformasjon. Forvaltningsrevisjon rettet mot saksutredninger for folkevalgte var i planen for forvaltningsrevisjon ved forrige planperiode gitt andre prioritet, men prosjektet ble aldri gjennomført. **Vi tilrår på denne bakgrunn kontrollutvalget å prioritere høyt en forvaltningsrevisjon rettet mot saksutredninger for folkevalgte og oppfølging av politiske vedtak.**

3.3 Grunnskoleopplæring

Tabell 2. KOSTRA-indikatorer grunnskole

	2017			2018			2019		
	Gamvik	KG6	Landet u/Oslo	Gamvik	KG6	Landet u/Oslo	Gamvik	KG6	Landet u/Oslo
Netto driftsutgifter grunnskolesektor i prosent av samlede netto driftsutgifter (prosent)	17,1	20,9	23,2	14,3	20,7	23,1	..	20,3	23
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor pr. innbygger 6-15 år (kr)	193 482	171 411	107 655	177 488	178 716	112 568	..	191 362	117 107
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	..	40,8	41,3	37,4	41,6	41,7	39,2	41,5	41,7

Kilde: KOSTRA

Grunnskolesektoren er Gamvik kommunes tredje største tjenesteområde, og sto i 2018 for 14 % av kommunens samlede netto driftsutgift. Av tabell 2 ovenfor fremgår det at netto driftsutgift til grunnskolesektor i prosent av samlede netto driftsutgifter var lavere i Gamvik enn gjennomsnittlig for sammenliknbare kommuner og landet utenom Oslo i 2017 og 2018. Likevel var netto driftsutgift til grunnskolesektoren – i kroner og øre pr. innbygger i alderen 6-15 år, høyere i Gamvik enn i KG6 i 2017. I 2018 lå Gamvik kommune litt under gjennomsnittet for KG6 på denne indikatoren.

I årsberetningen for 2018 fremkommer det at kommunen har et mindreforbruk knyttet til undervisning på kr 946 309. Under *ansvar 3104* ligger overføringene av stipend fra Utdanningsdirektoratet til lærere som tar videreutdanning. Kommunen forklarer mindreforbruket med at det er vanskelig å legge stipendene inn i budsjettet, fordi de tildeles for høst og vår. Under budsjettarbeidet kjenner kommunen ikke til hvem som vil tilbys videreutdanning eller hvilken ordning Utdanningsdirektoratet tildeler. Videre er det under *ansvar 3102 – PPD* mindreforbruk på grunn av personalmessige forhold. Skolene har ifølge årsberetningen brukt litt mindre enn revidert budsjett. Rådmannen oppgir at det er spesielle bekymringer knyttet til rekruttering til lærerstillinger.

I kommunens forrige *plan for forvaltningsrevisjon* var «Kvalitet i grunnskolen» gitt femte prioritet, men prosjektet ble ikke gjennomført. I planen for forvaltningsrevisjon før det, var «Elevenes psykososiale miljø» gitt tredje prioritet, men heller ikke dette prosjektet ble gjennomført. I vår spørreundersøkelse oppga 25 % av respondentene «grunnskole» som et aktuelt område for forvaltningsrevisjon.

KomRev NORDs erfaring er at driften av skoletilbud generelt er forbundet med nokså høy risiko for avvik fra gjeldende regelverk. Årsberetningen for 2018 gir visse indikasjoner på forhold som kan påvirke tjenesteproduksjonen hos PPD. I tillegg har kommunen problemer med å rekruttere lærere. Begge disse forholdene tilsier ytterligere økt risiko for avvik fra gjeldende regelverk. Tjenestetilbudet er i hovedsak rettet mot barn, som pr. definisjon er en sårbar gruppe. **I lys av dette ser vi grunn til å anbefale kontrollutvalget å vurdere en bestilling av forvaltningsrevisjon med temaet kvalitet i grunnskoletilbudet.** I forbindelse med en slik bestilling kan en ressursbruksanalyse av kommunens grunnskole også være aktuell.

3.4 Barnehage

Tabell 3. KOSTRA-indikatorer barnehage

	2017			2018			2019		
	Gamvik	KG6	Landet u/Oslo	Gamvik	KG6	Landet u/Oslo	Gamvik	KG6	Landet u/Oslo
Netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	5,6	7,6	14,4	6,3	7,8	14,3	..	7,8	14,3
Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr)	122 977	150 464	143 919	115 693	166 867	153 538	..	185 709	163 025
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	72,7	88,4	91,8	79,6	88,8	92,1	86,2	90,6	92,4

Kilde: KOSTRA

Av tabell 3 fremgår det at Gamvik kommune sammenliknet med referansegruppene brukte mindre ressurser på barnehagedrift i 2017 og 2018. En viktig årsak til dette er trolig den relativt lavere dekningsgraden blant kommunens innbyggere i alderen 1-5 år. Nærmere 80 % av disse innbyggerne gikk i barnehage i 2018. Dette var betraktelig lavere enn gjennomsnittlig for KG6 og landet utenom Oslo. I 2019 var dekningsgraden i Gamvik kommune kommet nærmere gjennomsnittene for de to referansegruppene, men lå fremdeles lavere.

Kommunens årsberetning inneholder lite informasjon om barnehagedriften utover økonomiske forhold. I vår spørreundersøkelse oppga ingen respondenter «barnehage» som et aktuelt område for forvaltningsrevisjon.

3.5 Barnevern

Tabell 4. KOSTRA-indikatorer barnevern

	2017			2018			2019		
	Gamvik	KG6	Landet u/Oslo	Gamvik	KG6	Landet u/Oslo	Gamvik	KG6	Landet u/Oslo
Netto driftsutgifter til barneverntjenesten per innbygger 0-22 år	19 636	13 229	7 978	23 522	12 709	8 318	..	11 362	8 387
Andel barn med undersøkelse av innbyggere 0-17 år	13,7	6,2	4,9	4,9	6,6	4,8	10,8	6,3	4,8
Undersøkelser med behandlingstid 3 måneder eller mindre (prosent)	61	76	86	..	79	87	67	82	88

Kilde: KOSTRA

Av tabell 4 ovenfor fremgår det at netto driftsutgift til barneverntjenester pr. innbygger i alderen 0-22 år både i 2017 og 2018 var vesentlig høyere i Gamvik kommune enn i sammenliknbare kommuner og gjennomsnittet for landet (uten Oslo). Andelen av Gamvik kommunes innbyggere i alderen 0-17 år som var gjenstand for undersøkelse fra barnevernets side, var i 2017 vesentlig høyere - men i 2018 vesentlig lavere – enn i sammenliknbare kommuner. I 2019 lå Gamvik kommune på nytt vesentlig høyere enn sammenliknbare kommuner og landsgjennomsnittet på denne indikatoren. I 2017 og 2019 var andelen undersøkelser som ble behandlet innen tre måneder vesentlig lavere i Gamvik kommune enn i sammenliknbare kommuner og landet for øvrig. Tallene indikerer samlet sett en høyere ressursbruk på barnevern i kommunen enn i sammenliknbare kommuner i 2017 og 2018, en varierende og for det meste høy andel barn med undersøkelser sett i forhold til antall innbyggere i alderen 0-17 år, og kanskje også en høyere forekomst av fristoverskridelser fra barneverntjenestens side.

Gamvik kommune samarbeider med Lebesby kommune om Nordkyn barneverntjeneste. I kommunens årsberetning for 2018 fremkommer det at kommunen har et merforbruk i barnevernet på kr 315 911, og at dette skyldes uforutsette utgifter. Dette er ikke et høyt tall, men det er likevel, etter revisors vurdering, en indikasjon på mangelfull økonomistyring.

I spørreundersøkelsen oppga 25 % av respondentene at «barnevern (Nordkyn barneverntjeneste)» kunne være et aktuelt område for forvaltningsrevisjon. Barneverntjenesten vedrører generelt sårbare individer og grupper. Det er imidlertid nylig igangsatt forvaltningsrevisjon rettet mot Nordkyn barneverntjeneste, med problemstillinger blant annet knyttet til saksbehandling og internkontroll.

3.6 Tekniske tjenester, bygg og eiendomsforvaltning

Av Gamvik kommunes årsberetning for 2018 fremkommer det at kommunen på tidspunktet for avgivelse av årsberetningen hadde ubesatte stillinger som teknisk sjef, og saksbehandler

på teknisk avdeling. Det ble investert kr 16 139 788 lavere enn budsjettert i anleggsmidler i 2018, og årsaken skal ifølge årsberetningen være at administrasjonen ikke har hatt ressurser til å sette i gang og styre alle investeringsprosjektene, som følge av utfordringer blant annet med bemanningssituasjonen.

Kommunen eier ifølge økonomiplanen for 2020-2023 *for store* arealer i forhold til dagens behov. Byggene preges av alder og manglende vedlikehold, blant annet fordi det ikke har vært rom for systematisk vedlikehold i budsjettene. Eiendoms- og bygningsmassen utgjør betydelige verdier i norske kommuner, og tilstanden på eiendoms- og bygningsmasse må derfor betraktes som vesentlig i økonomisk forstand, og for så vidt hva angår helse, miljø og sikkerhet. Ifølge økonomiplanen er teknisk avdeling i ferd med å utarbeide vedlikeholdsanalyser for samtlige formålsbygg. Som kostnadsreducerende tiltak iverksettes avstengning av de arealene som ikke brukes, slik at det ikke benyttes ressurser på drift av disse. Også i økonomiplanen presiseres det at teknisk sektor har vært underbemannet over lang tid, samt at kommunen lenge har manglet teknisk sjef. Problemene med kommunens vedlikehold av bygg fremstår som et tydelig erkjent forhold fra kommunens side.

Tabell 5. KOSTRA-indikatorer vann, avløp og renovasjon⁸

	2017			2018			2019		
	Gamvik	KG6	Landet u/Oslo	Gamvik	KG6	Landet u/Oslo	Gamvik	KG6	Landet u/Oslo
Årsgebyr for vannforsyning ekskl. mva.	3 588	4 240	3 566	3 828	4 490	3 739	3 828	4 490	3 739
Årsgebyr for avløpstjenesten ekskl. mva.	3 184	3 890	3 923	3 184	3 890	3 930	3 404	4 137	4 142
Årsgebyr for avfallstjenesten ekskl. mva.	4 167	3 240	2 759	4 309	3 268	2 854	4 309	3 268	2 851

Kilde: KOSTRA

Av tabell 5 fremgår det at Gamvik kommunes årsgebyrer for vannforsyning og avløpstjenester har ligget lavere enn i sammenliknbare kommuner i KG6 i 2017, 2018 og 2019. For den tredje av de selvkostfinansierte tjenestene som fremkommer i diagrammet; avfallstjenester, lå årsgebyrene i Gamvik høyere enn i sammenliknbare kommuner og landet utenom Oslo i de tre årene.

Selvkost i vann- og avløpssektoren var underlagt forvaltningsrevisjon i 2018/2019. Selvkostfondene har i etterkant av dette, ifølge økonomiplan for 2020-2023 vært gjennomgått sammen med revisor, og korreksjonene er innarbeidet i selvkostbudsjettene. Gebyrene er endret som følge av gjennomgangen. Det er også laget budsjett som viser gebyrutviklingen de nærmeste årene og som bygger på rådmannens forslag til investeringsbudsjett for VA-området.

⁸ Samtlige indikatorverdier i tabell 5 gjelder rapporteringsåret + 1, som vil si at for år 2019 oppgis satsen pr. 1. januar 2020.

Tabell 6. KOSTRA-indikatorer brann- og ulykkesvern

	2017			2018			2019		
	Gamvik	KG6	Landet u/Oslo	Gamvik	KG6	Landet u/Oslo	Gamvik	KG6	Landet u/Oslo
Årsverk i brann- og ulykkesvern pr. 1000 innbyggere	1,4	..	0,71	1,38	..	0,71	1,36	..	0,72
Netto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 ⁹ pr. innbygger	1 443	1 545	822	1 607	1 778	889		1 815	917

Kilde: KOSTRA

I tabell 6 fremkommer det at Gamvik kommune hadde om lag dobbelt så mange årsverk i brann- og ulykkesvern per 1000 innbyggere i forhold til hva som var gjennomsnittlig for landet utenom Oslo, både i 2017, 2018 og 2019. Følgelig var også Gamviks netto driftsutgifter til forebygging og beredskap av/mot branner og andre ulykker vesentlig høyere enn gjennomsnittlig for landet både i 2017 og 2018, men i de samme to årene noe lavere enn gjennomsnittlig for sammenliknbare kommuner (i KG6).

Årsberetningen for 2018 inneholder ikke opplysninger om kommunens brann- og redningstjeneste. Ifølge kommunens økonomiplan for 2020-2023 er brannsjefens stilling fordelt mellom ansvarene feiing og brann. Feiing av fritidsboliger medfører ekstrakostnader på grunn av behov for å bruke båt og scooter for å komme til objektene. Det må ifølge økonomiplanen av sikkerhetsmessige hensyn være to personer involvert i store deler av feiingen i fritidsboliger.

I vår spørreundersøkelse svarte 25 % av respondentene at kommunens «brann- og redningstjeneste» bør gjøres til gjenstand for forvaltningsrevisjon. I fritekstkommentarene er «branntillegg i arbeidstiden» spesifisert. Utover dette er det ingen konkrete kommentarer rettet mot temaet.

3.7 Gamvik-Nordkyn Havn KF

Gamvik-Nordkyn Havn er et kommunalt foretak opprettet i 2008 med hjemmel i kommuneloven § 9-1. Gamvik-Nordkyn Havn forvalter ifølge foretakets nettside havnene i Gamvik kommune og tilrettelegger infrastruktur og tjenester for fiskeri, transport og næringsutvikling. Som kommunalt foretak er Gamvik-Nordkyn Havn en del av Gamvik kommune og direkte underlagt kommunestyret. Foretaket har egne vedtekter. Ifølge vedtektene § 2 er foretaket Gamvik kommunes havnefaglige organ og det skal ivareta de administrative og forvaltningsmessige oppgaver Gamvik kommune er tillagt etter havne- og farvannsloven og øvrig lovgivning. Foretaket skal sørge for en rasjonell og effektiv havnedrift, føre tilsyn med trafikken i Gamvik havnedistrikt og forvalte Gamvik kommunes havnekasses eiendommer, innretninger og andre aktiva i samsvar med havne- og farvannsloven og med

⁹ Funksjon 338 Forebygging av branner og andre ulykker. Funksjon 339 Beredskap mot branner og andre ulykker.

sikte på en best mulig ressursutnyttelse for havnens brukere og kommunen. Foretaket forvalter seks havnearealer i Gamvik kommune; Gamvik, Mehamn, Skjånes, Langfjordnes, Nervei og Lággu.¹⁰ Den daglige driften forestås av havnesjefen som er en ansatt daglig leder. Oversikt over styrets sammensetning fremgår av tabell 7 nedenfor.

Tabell 7. Oversikt over styre og daglig ledelse i Gamvik-Nordkyn Havn KF, 1. januar 2019 – 1. januar 2021

Faste medlemmer	Varamedlemmer	Daglig leder
Marius Nilsen (styreleder) Kari-Anne Herland (nestleder) Håvard Bertheussen Ausra Johannesen Eivind Pettersen	Alf Normann Hansen Bente Aust Rolf Kristiansen Anne-Lise Ekrem Jack-Idar Adriansen	Torfinn Vassvik

Kilde: Protokoll fra møte i kommunestyret, 18.12.2018

KomRev NORD IKS gjennomførte i 2017 en forvaltningsrevisjon rettet mot Gamvik-Nordkyn Havn KF. I forvaltningsrevisjonen tok vi utgangspunkt i følgende problemstillinger:

1. Er saksbehandlingen i styrevedtak 16/14 *Bemanningssituasjon på havnekontoret* i tråd med sentralt regelverk og foretakets vedtekter?
2. Er saksbehandlingen i styrevedtak 15/15 *Oppheving av vedtak 2/15* i tråd med sentralt regelverk og foretakets vedtekter?
3. Er anmodning om lønnsutbetaling av 21.10.2016 berettiget?
4. Har styrets saksbehandling i 2014 vært i henhold til vedtektene og nasjonalt regelverk?

Revisors konklusjon på problemstilling nr. 1 var at saksbehandlingen i styrevedtak 16/14 *i noen grad* var i tråd med sentralt regelverk og foretakets vedtekter. Under problemstilling nr. 2 konkluderte vi med at saksbehandlingen i styrevedtak 15/15 *i stor grad* var i tråd med sentralt regelverk og foretakets vedtekter. På problemstilling nr. 3 var konklusjonen at anmodning om lønnsutbetaling av 21.10.2016 *var berettiget*, mens vi under problemstilling nr. 4 konkluderte med at styrets saksbehandling *i det vesentlige* har vært i henhold til vedtektene og nasjonalt regelverk. På bakgrunn av revisors funn, vurderinger og konklusjoner anbefalte vi Gamvik-Nordkyn Havn KF å utarbeide og implementere rutiner for å sikre at foretakets saksbehandling er i tråd med bestemmelser i lovverk og med foretakets egne vedtekter.

I vår spørreundersøkelse oppga 33,3 % av respondentene Gamvik-Nordkyn Havn KF som et aktuelt forvaltningsrevisjonsobjekt. I fritekstkommentarene fra respondentene ble tema som «fakta rundt påstått disposisjonsavtale», «skriftlig dokumentasjon på forslag til styrehonorar til tidligere leder» og habilitet og prosess knyttet til plassering av flytebrygger i Gamvik nevnt.

Kontrollutvalget i Gamvik kommune vedtok i møte 07.05.2019, under sak 10/19 å få gjennomført en ny forvaltningsrevisjon rettet mot foretaket. Prosjektet ble vedtatt iverksatt ved kontrollutvalgets behandling av vår overordnede prosjektskisse, i møte den 13.02.20. Hovedproblemstillingen i undersøkelsen er følgende: «*Er saksbehandlingen om etablering av*

¹⁰ <http://www.nordkynhavn.no/havnene/>

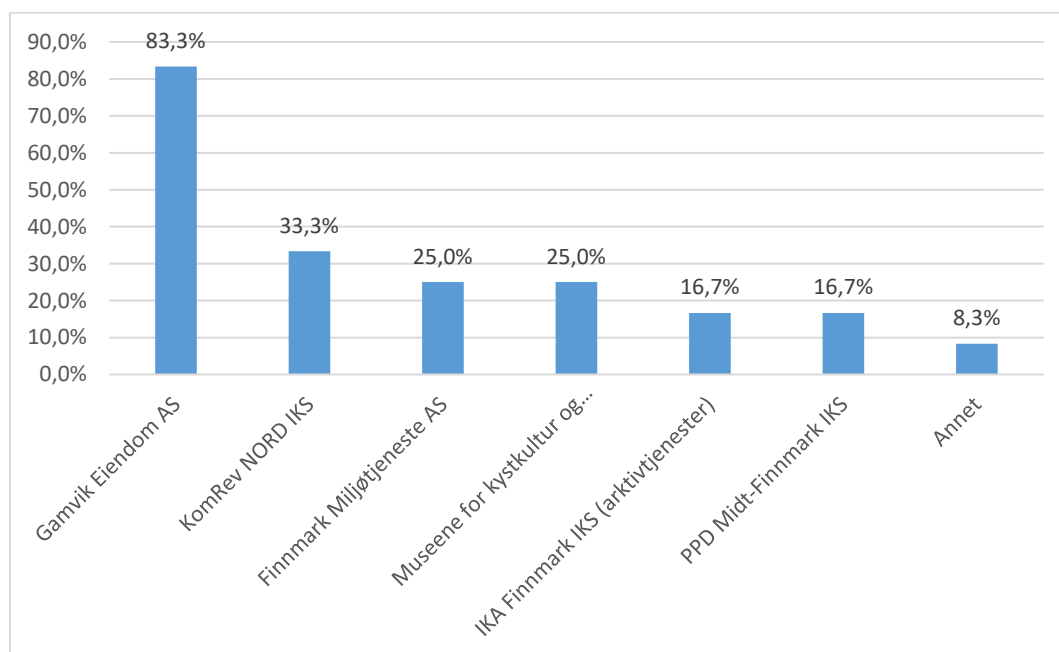
den gamle flytebyggen i tråd med gjeldende regelverk og foretakets vedtekter?». Forventet ferdigstilling for prosjektet er satt til høsten 2020.

4. Risiko- og vesentlighetsvurdering: Eierskapskontroll

Gamvik kommune eier aksjeselskapet Gamvik Eiendom AS, som er et heleid kommunalt boligselskap med eget styre. Fra og med 1.1.2017 har kommunen inngått i det interkommunale selskapet KomRev NORD IKS. Kommunen inngår også i de interkommunale samarbeidene Kontrollutvalgan IS, Nordkyn barneverntjeneste og Nordkyn legetjeneste. For øvrig har kommunen mindre andeler og aksjer i enkelte andre selskap, blant annet Finnmark Miljøtjeneste AS, Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS, IKA Finnmark IKS og PPD Midt-Finnmark IKS.

I diagram 3 nedenfor vises svarfordelingen på spørsmålet om i hvilke selskaper som Gamvik kommune har eierinteresser i, respondenten mener at det bør gjennomføres eierskapskontroll i inneværende valg-/planperiode.

Diagram 3. «I hvilket av følgende selskaper som Gamvik kommune har eierinteresser i, mener du det bør gjennomføres eierskapskontroll i inneværende valg-/planperiode?» (N=12)

Kilde: Questback/KomRev NORD

Nedenfor følger våre funn og vurderinger tilknyttet de ulike selskapenes aktualitet med hensyn til eierskapskontroll for perioden 2020-2023.

4.1 Gamvik Eiendom AS

Gamvik Eiendom AS ble stiftet i 1994, og er et heleid kommunalt boligselskap som driver med utleie av fast eiendom. Selskapet har ifølge kommunens nettsider totalt 54 leiligheter fordelt på 11 bygg. Boligene ligger i Krøkebærveien, Tyttbærveien, Lillebergveien og i Ringveien.

Størrelsen på boligene varierer fra studioleiligheter på 37 kvm til store familieleiligheter på 132 kvm. Byggene er bygd fra tidlig 70-tallet til 1996-1997, men mange av leilighetene er renoveret i løpet av de siste årene. Selskapet hadde i 2018 en driftsinntekt på kr 4 820 000, og samlede driftskostnader på kr 2 156 000, inkludert lønnskostnader. Dette ga et driftsresultat på kr 2 664 000.¹¹ Selskapet har ifølge proff.no seks ansatte. I tabell 8 nedenfor fremkommer oversikt over styrets sammensetning.

Tabell 8. Styre og daglig ledelse i Gamvik Eiendom AS, april 2020

Faste medlemmer	Varamedlemmer	Daglig leder
Per Ditmar Carstens (styreleder) Eldbjørg Stormoen Larsen Tone Wæraas	Jan Erik Raanes	Kjell Åge Mentyjærvi

Kilde: Proff.no

I vår spørreundersøkelse ble Gamvik Eiendom AS nevnt som aktuell for *forvaltningsrevisjon*, og i fritekstkommentarene ble tjenestekvalitet, ressursbruk og økonomi spesifisert. På spørsmål om hvilke selskaper det bør gjennomføres *eierskapskontroll* i, svarte 83,3 % av respondentene Gamvik Eiendom AS. Formålet med gjennomføring av *eierskapskontroll*, er blant annet å avdekke hvordan kommunens eierskap forvaltes, i forhold til lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring. Sentralt i denne sammenheng er hvorvidt kommunestyret har vedtatt eierskapsmelding eller andre generelle retningslinjer for eierskapsutøvelsen. Gamvik kommune har etter hva revisor kjenner til, ikke vedtatt eierskapsmelding. Revisor har heller ikke lyktes i å finne klare retningslinjer for kommunens formål med selskapet. **På denne bakgrunn anbefaler vi kontrollutvalget å vurdere gjennomføring av eierskapskontroll rettet mot selskapet.** Eierskapskontroll kan også gjennomføres sammen med forvaltningsrevisjon, i form av en *selskapskontroll*. Kontrollutvalget bør ved en eventuell bestilling drøfte en tematisk avgrensning av forvaltningsrevisjonen med revisor.

4.2 KomRev NORD IKS

KomRev NORD IKS er et interkommunalt revisjonsselskap som er etablert for å utføre en helhetlig revisjon av kommuner, kommunale foretak, interkommunale selskaper, offentlige stiftelser, kirkelige regnskaper og legater. Selskapet ble stiftet i 2003 og eies fra og med 1. juli 2020 av 40 kommuner og fylkeskommuner med delt ansvar. Selskapet har hovedkontor i Harstad og avdelingskontorer i Bodø, Finnsnes, Leknes, Narvik, Sjøvegan, Sortland, Svolvær og Tromsø.¹² Gamvik kommune har en eierandel på 0,53 prosent i selskapet. I tabell 9 på neste side viser vi oversikt over styre og daglig ledelse per april 2020.

¹¹ <https://www.proff.no/regnskap/gamvik-eiendom-as/mehamn/eiendomshandel-og-utleie/IG25GWH10MV/>

¹² <https://komrevnord.no/om-oss/>

Tabell 9. Styre og daglig ledelse i KomRev NORD IKS, april 2020

Faste medlemmer	Varamedlemmer	Daglig leder
Ivar Råstad (styreleder) Sølvi Gunn Jensen (nestleder) Espen Lundbakk Andreassen Bjørn Gunnar Jørgensen Jorhill Berthe Andreassen	Håvard Kyvik Gulliksen Paul Otto Qvigstad Rosenmeyer Beth-Astrid Jensen	Lars-Andre Hanssen

Kilde: Proff.no

Selskapets økonomiske nøkkeltall for 2018 fremgår av tabell 10 nedenfor.

Tabell 10. Økonomiske nøkkeltall for 2018

År	Driftsinntekter	Driftsutgifter	Driftsresultat	Årsresultat	Egenkapital	Gjeld
2018	38 645 276,15	39 611 558,63	- 966 282,48	-643 305,64	13 802 992,93	90 256 009

Kilde: KomRev NORDs årsberetning med regnskap

I spørreundersøkelsen oppga 33,3 % av respondentene at det bør gjennomføres eierskapskontroll i KomRev NORD IKS. Vi finner det mest ryddig å avstå fra å vurdere hvorvidt det er å anbefale at kontrollutvalget bestiller en eierskapskontroll av KomRev NORD IKS (som da eventuelt naturligvis vil måtte gjennomføres av en annen revisor).

4.3 Finnmark Miljøtjeneste AS

Finnmark Miljøtjeneste AS er et aksjeselskap eid av kommunene Måsøy, Nordkapp, Porsanger, Karasjok, Lebesby og Gamvik. Selskapet ble etablert i 1996 med kontorsted i Lakselv. Gamvik kommune eier 9,2 % av aksjene i selskapet.¹³ Hovedoppgaven til selskapet er å utføre kommunale renovasjonstjenester — det vil si innsamling og behandling av avfall fra husholdninger og fritidsboliger. Det er den enkelte kommune som håndterer renovasjonsabonnementene.¹⁴ Selskapet hadde i 2018 driftsinntekter på 37,5 millioner og samlede driftskostnader på 40,2 millioner. Dette ga et driftsresultat på ca. -2,8 millioner.¹⁵ I tabell 11 på neste side viser vi oversikt over styre og daglig ledelse per april 2020.

¹³ <https://proff.no/aksjon%C3%A6rer/-/finnmark-milj%C3%B8tjeneste-as/976815394>

¹⁴ <http://www.fimil.no/om-oss.html>

¹⁵ <https://proff.no/regnskap/finnmark-milj%C3%B8tjeneste-as/lakselv/renovasjon/IG5KJKY01DV/>

Tabell 11. Styre og daglig ledelse i Finnmark Miljøtjeneste AS, april 2020

Faste medlemmer	Varamedlemmer	Daglig leder
Kjetil Hanssen (styreleder) Frøydis Andersen Lindseth (nestleder) Inga Ceselie Louise Manndal Kari Lene Olsen Odd Kristian Birkeland Bjørn Harald Olsen	Irene Ramberg Eliassen Jan Gunnar Johansen Per Ditmar Carstens Terje Johan Sandmo Ida Kathrine Balto Linn Mørch Pettersen	Svein Tønnessen

Kilde: Proff.no

I spørreundersøkelsen svarte 25 % av respondentene at Finnmark Miljøtjeneste AS bør gjøres til gjenstand for eierskapskontroll. Ettersom selskapet forvalter store økonomiske verdier, og tjenestene som leveres må anses som vesentlige både i et bruker-, samfunns- og miljøperspektiv, **anbefaler vi kontrollutvalget å vurdere gjennomføring av en eierskapskontroll rettet mot Finnmark Miljøtjeneste AS.**

4.4 Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS

Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark er et interkommunalt selskap med avdelinger i kommunene Hammerfest, Måsøy, Nordkapp, Lebesby, Gamvik og Berlevåg. Selskapets formål er å samle, bevare, forske på og formidle kulturhistorien i sitt geografiske område. Sentrale tema er fiskeri og kystkultur gjennom tidene og gjenreisningen etter 2. verdenskrig. Selskapet skal spille en aktiv samfunnsrolle, være en kulturfaktor lengst nord i Norge og sørge for et godt museumstilbud i eierkommunene.¹⁶ Deltakerkommunenes eierandel og innskudd i selskapet fordeler seg likt med stemmeandel i representantskapet. Eierandel og innskudd fremkommer av utklippet nedenfor.

Utklipp 1. Eierandel og innskudd i Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS

Organisasjonsnummer	Kommnr kommune	Eierandel	Innskudd
964 830 533	2004 Hammerfest	3	135.000
938 469 415	2019 Nordkapp	2	90.000
941 087 957	2018 Måsøy	1	45.000
934 266 811	2023 Gamvik	1	45.000
962 388 108	2024 Berlevåg	1	45.000
940 400 392	2022 Lebesby	1	45.000

Kilde: <https://www.kystmuseene.no/selskapsavtalen.113695.no.html>

¹⁶ <https://www.kystmuseene.no/om-museet.107286.no.html>

Selskapet har 19 faste ansatte og felles administrasjon er plassert i Honningsvåg. I tabell 12 nedenfor viser vi oversikt over styre og daglig ledelse per april 2020.

Tabell 12. Styre og daglig ledelse i Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS, april 2020

Faste medlemmer	Varamedlemmer	Daglig leder
Leif Vidar Olsen (styreleder) Willy Lasse Andreassen Gry Paulgaard Tove Dagny Uldal Kristensen	Tormod Birger Guldbrandsen Ola Håvard Gabrielsen Gunlaug Johansen Mai Camilla Munkejord	Edelh Lena Ingebrigtsen

Kilde: Proff.no

25 % av respondentene i vår spørreundersøkelse oppga Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS som aktuell for gjennomføring av eierskapskontroll i perioden 2020-2023.

4.5 IKA Finnmark IKS

IKA Finnmark IKS er interkommunalt arkiv for kommuner i Finnmark og skal bistå eierne med ulike tjenester for å sikre dokumentasjon av saksbehandlingen i kommunene. Selskapet skal blant annet gi råd om arkivdanning, arkivrutiner og arkivplaner gjennom opplæring og veiledning.¹⁷

Selskapet eies ifølge selskapsavtalen av Finnmark fylkeskommune og 19 kommuner i Finnmark, herunder Gamvik. Gamvik kommunes eierandel er 1,17 %. Formålet med selskapet er ifølge selskapsavtalen å legge forholdene til rette for eiernes rasjonelle, funksjonsdyktige og effektive gjennomføring av arkivlovens intensjoner og bestemmelser. IKA Finnmark IKS har ikke erverv som formål, men kan selge kompetanse og arkivtjenester til andre så lenge dette ikke går utover hovedformålet.¹⁸

På selskapets nettside ligger styringsdokumentene tilgjengelig, og det er blant annet utarbeidet eieravtale, styreinstruks, instruks for daglig leder, økonomireglement, etiske retningslinjer og strategiplan. Daglig leder er Gunnhild Synnøve Engstad, og styrets leder er Frode Andreas Wilhelmsen.

4.6 PPD Midt-Finnmark IKS

PPD Midt-Finnmark IKS omfatter kommunene Lebesby, Gamvik, Porsanger, Berlevåg og Måsøy. Selskapet ble dannet som et interkommunalt selskap fra 1.1.2006. I 2019 har kontoret hatt til sammen 8,5 årsverk.¹⁹ Gamvik kommunes andel i selskapet er 16 %. Styret består hovedsakelig av oppvekststansvarlig/skolefaglig myndighet fra de deltakende kommunene.

¹⁷ <http://www.ikaf.no/vaare-tjenester.356822.no.html>

¹⁸ <http://www.ikaf.no/styringsdokumenter.335900.no.html>

¹⁹ Selskapets årsmelding for 2019: <https://www.mfppd.no/om-oss/info-om-ppd.html>

Følgende strategier og målsetninger fremgår ifølge årsmeldingen av selskapets virksomhetsplan for 2019-2021:

- Bidra til å kvalitetssikre prosessene rundt henvisninger til PPD, spesialpedagogisk hjelp, spesialundervisning, sakkyndighet og individuelt planarbeid, og da spesielt i forhold til vurdering av eleven/barnet. Bedre interne rutiner for å få ned ventetiden.
- Redusere sakkyndighetsarbeidet for å kunne øke innsatsen mot mer generelle tiltak for inkludering, tilpasset opplæring og godt læringsmiljø – altså systemrettet arbeid. Utvikle det systemrettede arbeidet mot barnehagene i forhold til inkluderende oppvekstmiljø.
- Gjøre erfaringer og delta i generelle skoleutviklingsstrategier for å sikre inkludering og tilpasset opplæring, og redusere behovet for spesialundervisning. Være en samarbeidspart for skolene i forhold til etterarbeidet med kartleggingsprøver for 2. trinn og Nasjonale prøver 5. trinn.
- Bidra til å forebygge vansker ved å være med på å bygge opp kompetanse hos personalet i skoler og barnehager.

5. Sammendrag: Aktuelle tema for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Basert på fremstillingene og drøftingene ovenfor fremlegger vi følgende forslag til tema for forvaltningsrevisjon i Gamvik kommune – i prioritert rekkefølge - for perioden 2020-2023:

- 1. Oppfølging av politiske vedtak**
- 2. Økonomistyring og økonomisk internkontroll**
- 3. Kvalitet i grunnskoletilbudet**
- 4. Saksutredninger for folkevalgte**

For eierskapskontroll i Gamvik kommune foreslår vi følgende for perioden 2020-2023²⁰:

- 1. Gamvik Eiendom AS**
- 2. Finnmark Miljøtjeneste AS**

²⁰ Vi har som nevnt ovenfor avstått fra å vurdere hvorvidt eierskapskontroll av KomRev NORD IKS bør anbefales.

6. Referanser

Lov om kommuner og fylkeskommuner 22. juni 2018 nr. 83 (kommuneloven)

Gamvik kommunes årsberetning, 2018

Gamvik kommunes økonomiplan 2020-2023

Relevante nettsteder:

<https://www.gamvik.kommune.no/>

<https://proff.no/>

www.komrevnord.no

<http://www.fimil.no/>

<https://www.kystmuseene.no/>

<http://www.ikaf.no/>

<https://www.mfppd.no/>